

Verse boeken voor de herfst

Duitse romans om naar uit te kijken

Boeken - 30 juli 2010

De Duitse uitgevers trakteren ons op veel moois dit najaar; met verhalenbundels van Uwe Tellkamp en Bernhard Schlink, de Ingeborg Bachmann-Preiswinnende roman van Peter Wawerzinek en postume brieven van Albert Vigoleis Thelen. Ook verschijnt er een handvol Nederlandse vertalingen van Duitse romans.

Na *Der Turm* keert de Oost-Duitse auteur Uwe Tellkamp met *Die Schwebbahn* terug naar Dresden voor een reeks portretten. We ontmoeten pianolerares Adolzaide (de voorzitter van het kweepeergezelschap), een pantyreparateur, een liefhebber van het getal 9, dwergpoedel Caligula... 'Die Schwebbahn wird zum Bild des Lebens in seiner sinnlichen Vielfalt, poetisch, humorbegabt. Mit den Aufzeichnungen eines Rüsselkäfers.' Tellkamp, van oorsprong arts, wordt gerekend tot de belangrijke hedendaagse schrijvers.

Het nieuwe boek van Bernhard Schlink, *Sommerlügen* (komt dit najaar in vertaling uit als *Zomerleugens*), is een verhalenbundel die net als eerder werk cirkelt om zijn hoofdthema schuld, maar nu met liefdesgeschiedenissen als leidraad. Zevenmaal laat Schlink zijn personages hopen, verwachten en teleurgesteld raken. 'Irritierend-bewegende Geschichten.' Schlink publiceerde in 1995 *Der Vorleser*, onlangs verfilmd als *The Reader*.

Peter Wawerzinek won de Ingeborg Bachmann-Prijs met zijn nog te verschijnen autobiografische roman *Rabenliebe*, over de vraag waarom zijn moeder hem vijftig jaar geleden achterliet in de DDR. Wawerzinek groeide op in weeshuizen, sprak niet tot zijn vierde en was liever bij vogels dan bij mensen. Thuis, familie, waar je hoort, dat waren onopgeloste kwesties voor hem. Later wordt hij herenigd met zijn zussen en zijn moeder. De jury: 'Dem Text gelingt es, sich von den Erscheinungen der äußeren und der inneren Natur allmählich zu befreien und Biographie ist auch Sprach-werdung und ich glaube es geht um genau das in diesem Text.'

Van Albert Vigoleis Thelen, auteur van *Insel des zweiten Gesichts*, verschijnt postuum een selectie uit zijn brieven 1929-1953, *Meine Heimat bin ich selbst*. Thelen schreef 15.000 brieven, veelal met verhalen. De schrijver is bekend van

Insel des zweiten Gesichts, dat door Maarten 't Hart ooit het beste boek van de 20e eeuw is genoemd. De brieven zijn volgens de uitgever even origineel als Insel, 'ein sprachliches Feuerwerk, das in der deutschsprachigen Literatur seinesgleichen sucht'. De uitgever gaat zover te vermoeden dat de brieven eigenlijk Thelens hoofdwerk zijn.

De nieuwe roman van de Zwitser Rolf Lappert heet Auf den Inseln des letzten Lichts, en draait om de zoektocht van een broer naar zijn zus op de Filipijnen en het eigenaardige eiland waar hij daarbij op stuit. Het blijkt de habitat van wetenschappers en proefdieren van een gewezen onderzoeksstation. Dan ontvouwt zich een vreselijk geheim. 'Erneut ein Meisterwerk der Erzählkunst.' Net als zijn eerdere roman Nach Hause schwimmen, dat door de toon wel met werk van John Irving wordt vergeleken.

De postume bundel Goethe schtirbt van de Oostenrijkse auteur en toneelschrijver Thomas Bernhard omvat een aantal verhalen die in de jaren tachtig in kranten zijn gepubliceerd, waaronder Goethe schtirbt, Wiedersehen en Montaigne. Bernhard, die in 1989 overleed, had zijn uitgever ooit laten weten dat hij deze verhalen graag wilde bundelen.

En de speciale editie van Josef Cermáks Kafkabiografie omvat naast beschrijving ook illustratie: citaten, foto's, afbeeldingen van zijn manuscripten, bijzondere documenten, en facsimiles.

Ten slotte: paperbackedities van Juli Zeh, Corpus Delicti (Herm Pol zei daarover: 'De stemmen van deze roman klinken eruit op, wat de vreemde ervaring teweeg brengt dat je tegelijkertijd aan het lezen en luisteren bent.') en Judith Hermann, Alice (Jan Luijten in de Volkskrant: 'Het bijzondere is Hermanns nuchtere en precieze stijl en glasheldere taal, waarmee ze over beide elementen schrijft: de omgang met de dood door de nabestaanden en de grote buitenwereld. De dood wordt zonder valse sentimenten benaderd.').

Vertaalde Duitse romans die dit najaar verschijnen:

- Hans Fallada, Alleen in Berlijn (Jeder stirbt für sich allein)
- Marlen Haushofer, Wij doden Stella (Wir töten Stella)
- Helene Hegemann, Axolotl Roadkill (Axolotl Roadkill)
- Edgar Hilsenrath, Sprookje van de laatste gedachte (Das Märchen vom letzten Gedanken)

- Martin Walser, Angstbloesem (Angstblüte)

Duitslandweb.nl nam dit overzicht, met toestemming, over van [Athenaeum Boekhandel](#).

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](#).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2506/verse-boeken-voor-de-herfst>